

Vestfalujaj Flugfolioj (monataj; aperis 96 numeroj ĝis 1987), Esperanto-Centro *Paderborn*, 382 p.

Abyssos / Abismo (24 sonetoj en la Germana kaj Esperanta lingvoj pri 24 akompanantaj litografajoj de Lajpo Ĵano / *Hans Leip*), Esperanto-Centro *Paderborn*, 1988, 78 p.

Leksara kolekto de ofte uzataj propraj nomoj (ĉirkaŭ 9000 Esperantigitaj propraj nomoj, kompilitaj kun Bermano Hermano), Esperanto-Centro *Paderborn*, 1989, 141 p.

La mago (agregaĵoj kaj pantunetoj), Esperanto-Centro *Paderborn*, 1989, 213 p.

Einfach ein Maler (pri *Ernst Schomer*), *, 1989, 12 p.

La esenco de la Analiza skolo (3-a eldono), *, 1991, 11 p.

La sesa regulo (du volumoj + Solvaro), *, 1991, 120 p.

Banalaj historioj (Ĉerskjo Aleksandro / traduko), Eld. *Bleicher*, 1991, 168 p.

Pirono Klaŭdo kaj la malbona lingvo, *, 1992, 28 p.

La Analiza skolo antaŭ la Maloveca tribunalo, *, 1991, 35 p.

Per mirigaj aventuroj piprita vojaĝo Rusujon de la barono Fonmunkhaŭzo (Burgjero Godfredo Aŭgusto / traduko), *, 1992, 32 p.

La vunda punkto (1. Publika letero al la antaŭparolinto de la Nova Esperanta Krestomatio, 2. Esperantologiaj konsideroj pri eraraj kaj erarigaj Esperantologiaj konceptoj), *, 1992, 32 p.

La lingvo internacia esence estas konvencio, *, 1993, 11 p.

La muzino, Esperanto-Centro *Paderborn*, 1992, 528 p.

La ora libreto pri "maĵorio" kaj Bernhard Golden, *, 1993, 23 p.

Pri la absoluta malnecese mortigi la Akademion, *, 3a eld., 1991, 42 p.

La viro en la luno (legolibro), Esperanto-Centro *Paderborn*, 1994, 400 p.

Werbung muß sein, *, 1995, 24 p.

Ĉirkaŭ la skolo Analiza (lasta libro), Esperanto-Centro *Paderborn*, 1997, 477 p.

Adreso de la kompilinto

Hermann BEHRMANN
Schevenstr. 12 b
DE - 01326 - Dresden
Germanio

Priaŭtora informo

Instruisto. Multjara estro de la Esperanto-Centro *Paderborn*. Eldonisto de Ŝulcaj verkoj, de "Speciala Cirkulero" kaj la broŝurkolekto "Flava Serio". Esperantisto.

* Broŝuroj (laŭ Analiza Skolo) el la "SERIO FLAVA" de la Esperanto-Centro *Paderborn*.

Mimoo, aŭtoro de la Analiza Skolo

F.-G. RÖSSLER & K.-H. SCHÄFFER

Ludoviko Mimoo (*Luis Mimó Espinalt*) naskiĝis en 1913 kaj mortis en 1986. Li loĝis en Katalunujo. Li ne multon sciigis pri si mem. Kiel Esperantisto, li atentigis, ke la Fundamento de Esperanto estas la leĝo, laŭ kiu la lingvo disvolviĝu science, logike, unuece. Li estas la iniciatinto de la Skolo Analiza, kiun Rikardo Ŝulco diskonigis kaj klarigis.

Verkoj de Ludoviko Mimoo

Verkoj prilingvaj:

Perfekteco de la Esperantaj verboj; Barcelono 1961

Decidaj argumentoj; Barcelono 1963

Kompleta lernolibro de regula Esperanto; *Sabadell* 1973

Esperanto por la jaroj du mil; *Sabadell* (s.j.)

Kompleta lernolibro de regula Esperanto; *Paderborn* 1989

Vortaro Hispana-Esperanta (ms.)

Tradukoj:

Soldevila, Du komedioj; *Sabadell* 1975

Zorrilla, Don Juan' Tenorio; *Ascoli Piceno* 1981

Perez Galdós, *Doña Perfekta* (romano / ms.)

Plurfoje Ŝulco skribis pri Mimoo kaj liaj eltrovoj:

1. ekzemple en **Vestfaliaj Flugfolioj** n-ro 88 (1986/10) post 'Vortoj de Ludoviko Mimoo' kiel 'Rimarkoj de la kompilinto':

"Ludoviko Mimoo, tute individue, tute solece, sisteme, esploris Esperanton dum multaj jaroj de sia vivo. Li esploris ĝin kaj eltrovis regulojn ne nur pri la subpropoziciaj verboj, sed ankaŭ pri la kondicionalo, la vortfarado kaj pri la plej nekonataj partoj de la lingvo, no-

me, la refleksivo kaj la egaleca komparacio. Tio ŝajnas mirakla blufi kaj tamen estas absolute scienca afero. Esperanto nome estas ekde la Bulonja konvencio fiksa koda sistemo, kiu laŭlogike determinas la tutan lingvon ĝis en la lastaj detaloj.

Ĉiujn unuopajn kaj apartajn studojn Ludoviko Mimoo kunfandis en 218-paĝan verkon, kiu ĝis nun ekzistas nur en malmultaj ekzempleroj de kopiita tajpaĵo: "Esperanto por la jaroj du mil". Estas urĝa tasko savi ĝin kontraŭ pereco. Ĝi estas ne anstataŭigebla. Urĝas, ke iu institucio aŭ privata eldonejo, konscia pri sia respondeco, publikigu ĝin. Ne ekzistas verko pli aktuala por la Esperantismo, por la movado, por ĉiu ajn skribanta Esperantisto ol ĝi.

Estas apenaŭ kredeble kaj ankoraŭ malpli kompreneble, ke neniu el la influhavaj kaj elstaraj Esperantistoj atentigis pli insiste pri Ludoviko Mimoo, ke ili, tro retenemaj, allasis, ke oni baris al li la akcepton en la Akademio, ignoris liajn esplorojn kaj publicaĵojn, laŭeble prisilentis lin kaj rifuzis al li decan diskutadon de liaj reguloj kaj, sub la plej mizeraj pretekstoj, la aperigon de liaj artikoloj. Ĉu iam venos la, kaj tiam eble tragika, vekigo el tiu Esperantisma kolektiva kulpo? Povas esti, ke jes, pro ... efiko de la senkonsole ĉiam pli ĥaosiganta evoluo de nia lingvo.

Oni nur bezonas atente legi la supre cititajn eldiraĵojn de Ludoviko Mimoo, iom mediti pri ili, por ekkoni, kia homo li estis, ke li estis ne nur fervora Esperantisto – malofte oni legas pli belajn vortojn pri nia lingvo – sed ke li estis ankaŭ penetrema pensulo kaj sagaca esploristo. Peziĝas mia koro, kiam mi pensas pri la amareco, kiun li devas esti sentinta dum jardekoj de lia vivo pro tiu manko de justa prijugado flanke de la "samideanaro". Lia subskribo iel atestas pri tio. Granda plurfoja spiralaĵo totale ĉirkaŭas kaj izolas lian nomon, kvazaŭ ŝirmante ties portanton kontraŭ miskompreno kaj malamikeco.

La unuan de Majo de tiu ĉi jaro li neatendite mortis pro infarkto de la miokardio. Li forpasis en momento, en kiu iom pli vastaj rondoj komencis atentigi pri li, en kiu li estis fininta manuskriptforme sian grandan vortaron Hispanan-Esperantan, sian "Esperanto por la jaroj du mil" kaj sian tradukon de *Doña Perfekta*, romano de *Perez Galdós*. Kvankam li amis la vivon kaj la naturon, estas kvazaŭ li forirus, fininta sian laboron, naŭzita de la maljusta traktado, kiun li tro ofte devis sperti flanke de arogantaj kaj stultaj aŭ malkomprenemaj samtempuloj.

Kiom malmulte oni estas ekkoninta lian gravecon kaj humanecon atestas ankaŭ la magra nekrologo publikigita en "esperanto" 7-8/86 p.139. Sed la Sabadelja taggazeto *Diario de Sabadell*, kvankam neEsperantista, estas dediĉinta al lia memoro la 29an de Majo tri paĝokvaronojn kun granda fotoportreto“.

2. ... en Sur la vojoj de la Analiza Skolo (Paderborno 1987): Pri la Analiza Skolo laŭ Ludoviko Mimoo:

“Se oni volas, ke la Lingvo Internacia nepre estu stabila, firma, nevaria sur sia Fundamento, perfekta en sia simpleco, por ke ĝi ne disdialektiĝu nek degeneru sub influo de modlemaj tendencoj aŭ de tradiciaj aŭ alilingvaj miskutimoj, oni devas kontribui al la perfektigo de Esperanto per severa, scienca analizado.

Tio estas la celo de la Analiza Skolo, kaj tio estas la plej grava kaj konstanta tasko por la gvidaj Esperantistoj. En la Lingvo Internacia, lingvo origine arta, fundamentita sur pura racio, ne estas tiom sekvenda la uzo, kiom la logika analizo, kiu ĉiukaze donas ĝustan solvon.“

3. ... en Ĉirkaŭ la skolo Analiza (Paderborno 1997): La esenco de la skolo Analiza

“Ĉiam pli ofte oni legas kaj aŭdas la esprimon "skolo Analiza". Ĝi fakte estas fariĝinta populara nur dum la lastaj du aŭ tri jaroj pasintaj de post la morto de ĝia iniciatinto Mimoo Ludoviko. Mi estas provonta klarigi, kio ĝi propre estas, ĉu ĝi valoras la penon entute esti atentata de la interesiĝintoj pri la Lingvo Internacia aŭ ĉu ĝi estas nur efemera kaj senŝanca aperaĵo, kiajn la Esperantomovado jam plurfoje spertis dum sia centjara historio. Ĝi certe ne estas komparebla al la Iltisa, al la Litomiŝla, al la Praga, al la Dedjegeca literaturaj tendencoj, nek al la tiutempe danĝeriga Idokrizo.

Ĝuste pro la ĵus cititaj skoloj la nomo "skolo Analiza" estas malmulte fidela esprimo, kiu elvokas konfuzajn ideojn, suspektojn kaj ankaŭ maltrafajn antaŭjuĝojn. Oni inklinas diri: "Ho ve! Ankoraŭ iu nova skolo." Mi tamen firme kredas, ke tiuj antaŭjuĝoj iom post iom perdiĝos, ŝanĝiĝos en la kontraŭon. La vero sendube venkos, aŭ ... la Lingvo Internacia kiel mondwide uzenda dua lingvo mizere fiaskos, eble ne por la turismo, sed certe por la scienco kaj beleto. Pro la bona kaj honoriga memoro al Mimoo Ludoviko, kiu unue uzis ĝin, la nomo "skolo Analiza" estas gardinda.

La afero, al kiu ĝi celas, estas la rezulto de jardekojn longa zorga esplorado de nia lingvo. Jam en 1964, do antaŭ jam preskaŭ kvarono de jarcento, grupo da Akademianoj – Isbruko, Lipmano, Setelo, Stojbovico kaj Vilborgo – proponis Mimoon Ludovikon kiel kandidaton por la elekto en la Akademion de Esperanto. Sed – mi nun citas – "nia Estraro bedaŭrinde ne povas aprobi lian kandidatigon"! Kial ne? La respondo estas, ke li ne ŝajnis matura por la Akademianeco, ĉar tiam, en 1960, kiel oni povas legi en la Simpozio pri -ita/-ata, la zuantoj de la tempa sistemo ankoraŭ ne gajnis la maturecon sur la lingva tereno.

Ekde tiu rifuzo la oficiala Esperantismo laŭeble prisilentas Mimoon Ludovikon. Li tamen fariĝis kunlaboranto por la Hispana parto de la "Internacia Komerca-Ekonomia Vortaro en 9 Lingvoj", aperinta en 1975. Antaŭe li jam estis publikiginta la du gravajn Esperantologiajn broŝurojn "Perfekteco de la Esperantaj verboj" (1961) kaj "Decidaj Argumentoj" (1963).

En 1973 estis sekvinta lia "Kompleta Lernolibro de Regula Esperanto", sur kies kovrilo unuafoje aperis la esprimo "skolo Analiza" kaj kiu, multe pli ampleksigita kaj kun tute novaj detalaj ĉapitroj, en 1984, sub la titolo "Esperanto por la jaroj du mil" reaperis, kvankam ĝis nun bedaŭrinde nur kiel multobligita, dume elĉerpita mantajpaĵo. Feliĉe kaj merite la Paderborna Esperanto-Centro estas preparanta presotan eldonon. Mimoo Ludoviko, por montri la efikecon de siaj prilingvaj ekkonoj, tradukis ankaŭ beletraĵojn. Li krome postlasis manuskripton de ampleksega Hispana Esperantoleksemaro.

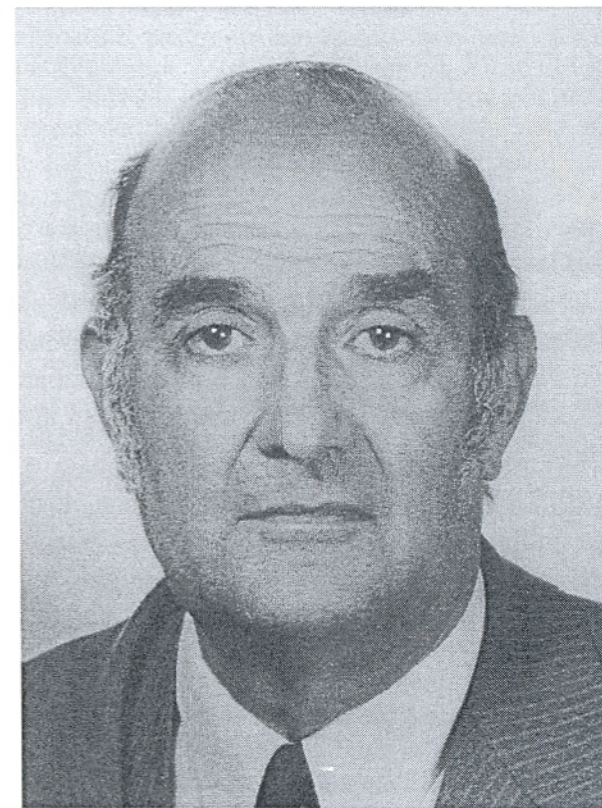
Tre atentinde estas, kiom ofte aperas ĉe li la radiko "perfekt", tiel en la titolo de lia unua broŝuro "Perfekteco de la Esperantaj Verboj", kiu ripetiĝas en la subtitolo de lia dua broŝuro. Lia "Kompleta Lernolibro de Regula Esperanto" portas la epitetojn "liberanaliza / racia / tutmonda / scienca / sendogma / sen personaj kultoj / Fundamenta / Zamenhofa / perfekteca".

Mimoo Ludoviko do estis firme konvinkita, ke la Lingvo Internacia estas perfekta. Precize tial li malaprobis ĉiujn provojn iel modli aŭ modifi ĝin. Li jene resumas la skolon Analizan:

"En la lingvo internacia, lingvo arta, fundamentita sur pura racio, ne estas tiom gvida la uzo, kiom la logika analizo, kiu ĉiuokaze donas

ĝustan solvon. Oni kontribuu perfektigi Esperanton per severa, scienca analizado. Tio estas la plej grava kaj konstanta tasko de la Esperantistoj."

Ne estas facile, tuj kompreni la multaefikan gravecon de tiuj ĉi tre koncizaj, tre lakonaj rimarkoj. (+ daŭrigado: Ni provu apliki la Mimeoan metodon al tiu ĉi resumo ktp.)."

Ludoviko Mimoo Espinalto
(laŭ fotoĵo en posedo de *Karl Heinz Schaeffer*)

4. Vortoj de Ludoviko Mimoo en **Perfekteco de la Esperantaj verboj** (1961):

“La verkon de d-ro Zamenhofo, la Internacian Lingvon, oni adjektivis ĉiam "genia". Tio ŝajnas bombastado de entuziasmuloj, se oni konsideras, ke la dek ses reguloj de la Fundamento estis entenataj en broŝureto, ne en plurvoluma filologia verkego; sed la Fundamento estis kiel semo aŭ embrio, kiuj havas en si ĝerme ĉiujn ecojn necesajn al plenkreska estaĵo. Jen kial la vorto "genia" estas plene adekvata.

Zamenhofo kreis per elementoj naturaj, vivaj, lingvon logikan kaj genie simplan. Kaj la semo fariĝis arbego, kaj Esperanto altiris grandajn homojn kaj fariĝis senkompara lingvo, kiu nun havas vastegan vortaron kun relative malmulte da radikoj; lingvo, kies vortfarado estas regata de normoj simplaj kaj precizaj; kies gramatiko estas pura harmonio, kies literaturo, proza kaj poezia, estas trezoro, kaj kies fonetiko estas muziko.

Oni povas argumenti, ke tiu aŭ alia dirmaniero jam fariĝis tradicia, sed estas evidente, ke la logiko nepre devas rangi super la kutimo en lingvo origine arta, kiu en sia fundamento estas ideale racia, kaj en kiu mallogikaĵoj ĉiam devas esti konceptataj kiel koruptaĵoj“.

5. ... en **Esperanto por la jaroj du mil:**

“Centjara tradicio ne sanktigas, nek sankcias eraron. Logiko estas la fundamento de la Fundamento de Esperanto“.

Adresoj de la aŭtoroj

Franz-Georg RÖSSLER
Am Mönchsbusch 6
DE – 67373 Dudenhofen
 Germanio
 <rozsas@web.de>

Karl-Heinz SCHÄFFER
Schulstrasse 17
DE – 73432 Aalen -Unterkochen
 Germanio
 <k.h.schaeffer@t-online.de>

Teilhard de Chardin, sciencisto kaj profeto

Roderic MCDERMOTT

Franca aristokrato, pastro jezuita, brankardisto neskuebla en batalo, eminenta paleontologo – ĉiu faceto tamen apartenas al nedividebla tutaĵo, ĉar *Pierre TEILHARD DE CHARDIN* (1881-1955) estis tiu maloftulo, homo plene integriĝinta. Lia unueco devenis de tutkore fidela respondo al unika dia voko. Multaj konvinkigis, ke temas pri nenio alia ol vokiĝo vere profeta por la Eklezio de nia tempo.

Duobla signifo

La signifo de *Teilhard de Chardin* ŝajnas al mi duobla. Unue, li defias kredantojn egale kun nekredantoj en la sfero de ideoj. Kiel pastro-sciencisto li multe suferis pro la daŭra milito (jen malvarma, jen varmega) inter scienco kaj Eklezio. Li dediĉis sian vivon al la tasko akordigi la veron de scienco kun la vero de kristana revelacio. Pli ĝuste, li profunde rekonis, ke ekzistas nur unu vero, nome Dio mem, en kiu ĉiu homa vero (ĉu religia, ĉu scienca, ĉu alia) trovas sian originon.

Konvinkite de la masiva argumentaro favore al biologia evoluo, li nek perdis siajn nervojn nek pridubis (kiel kelkaj kristanoj) la honestajn motivojn de kun-sciencistoj. En la kadro de evoluanta mondo, kontraŭe, li trovis la kreon agadon de Dio nemezureble pli kompleksa kaj grandioza ol la kristanoj ĝis tiam supozis. Poste, kun esplorista aŭdaco, *Teilhard* komencis antaŭkalkuli la estontan direkton de la homara evoluo. Ne plu fizika ĝi estos, laŭ lia konkludo, sed spirite, en direkto al ĉiam pli perfekta harmonio kaj socia unuiĝo.

Li argumentis, ke la homaro nun kapablas respondecigi pri sia propra evoluo – kun risko, kompreneble, de katastrofaj mispaŝoj. Sed li restis optimismisma. Vere spirita unuiĝo ja eblos, spite al ĉiu obstaklo, ĉar Kristo mem, enirinte nian mondon kiel homo, jam koncentras kvazaŭ de interne la evoluprocezon. La Kosma Kristo samtempe estas “Omega Punkto” – celpunkto al kiu la tuta evoluprocezo altiriĝas, kaj en kiu sola ĝi plenumiĝos.